

Warszawa, 19 listopada 2025 r.

DC.8361.153.2025

DECYZJA PO.461.GO.62.2025.AW

Na podstawie art. 56 ust. 1 pkt 10c i pkt 12, art. 57 pkt 4 oraz art. 58 ust. 2 ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi (Dz.U. z 2025 r. poz. 870) oraz art. 104 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2024 r. poz. 572, ze zm.) po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego,

Mazowiecki Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej

wymierza przedsiębiorcy

Marii Podgórskiej

prowadzącej działalność gospodarczą pod firmą:

Sklep Spożywczo-Przemysłowy Maria Podgórska

- karę pieniężną w wysokości **1000 zł** (słownie: tysiąc złotych) z tytułu niespełnienia obowiązku określonego w art. 40a ust. 1 ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi.

W toku kontroli w sklepie spożywczo-przemysłowym przy ul. Pułtuskiej 12 w Ciechanowie stwierdzono, że przedsiębiorca prowadzący ww. jednostkę handlu, w której są oferowane torby na zakupy z tworzywa sztucznego przeznaczone do pakowania produktów oferowanych w tej jednostce, nie pobierał opłaty recyklingowej od nabywającego torbę na zakupy z tworzywa sztucznego – co jest wymagane art. 40a ust. 1 ww. ustawy.

- karę pieniężną w wysokości **1000 zł** (słownie: tysiąc złotych) z tytułu niespełnienia obowiązku informacyjnego określonego w art. 42 ust. 1 ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi.

W toku kontroli w ww. sklepie przedsiębiorca sprzedając produkty w opakowaniach, nie przekazywał użytkownikom informacji o opakowaniach i odpadach opakowaniowych w zakresie:

- dostępnych systemów zwrotu, zbierania i recyklingu odpadów opakowaniowych,
- właściwego postępowania z odpadami opakowaniowymi,
- znaczenia oznaczeń stosowanych na opakowaniach,

co najmniej przez wywieszenie informacji w miejscu sprzedaży, co wymagane jest art. 42 ust. 1 ww. ustawy.

Łączna kwota kar: **2000 zł**.

UZASADNIENIE

W dniach 08-11.07.2025 r. inspektorzy Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Warszawie Delegatura w Ciechanowie, przeprowadzili kontrolę przedsiębiorcy Marii Podgórskiej prowadzącej działalność gospodarczą pod firmą: Sklep Spożywczo-Przemysłowy Maria Podgórska.

W toku kontroli w sklepie spożywczo-przemysłowym przy ul. Pułtuskiej 12 w Ciechanowie stwierdzono, że przedsiębiorca prowadzący ww. jednostkę handlu detalicznego, w której są oferowane torby na zakupy z tworzywa sztucznego przeznaczone do pakowania produktów oferowanych w tej jednostce, nie pobierał opłaty recyklingowej od nabywającego torbę na zakupy z tworzywa sztucznego – co jest wymagane art. 40a ust. 1 ww. ustawy. Ponadto stwierdzono, że przy sprzedaży produktów w opakowaniach nieprzekazywane były użytkownikom tych produktów informacje w zakresie: dostępnych systemów zwrotu, zbierania i recyklingu odpadów opakowaniowych, właściwego postępowania z odpadami opakowaniowymi, znaczenia oznaczeń stosowanych na opakowaniach - co najmniej przez wywieszenie informacji w miejscu sprzedaży, co jest wymagane art. 42 ust. 1 ww. ustawy.

Mazowiecki Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej ustalił i stwierdził co następuje.

Zgodnie z art. 8 pkt 15a ww. ustawy, przez torbę na zakupy z tworzywa sztucznego rozumie się torby na zakupy, z uchwytemi lub bez uchwytów, wykonane z tworzywa sztucznego, które są oferowane w jednostkach handlu detalicznego lub hurtowego, do których zalicza się:

- a) lekkie torby na zakupy z tworzywa sztucznego o grubości materiału poniżej 50 mikrometrów;
- b) bardzo lekkie torby na zakupy z tworzywa sztucznego o grubości materiału poniżej 15 mikrometrów, które są wymagane ze względów higienicznych lub oferowane jako podstawowe opakowanie żywności luzem, gdy pomaga to w zapobieganiu marnowaniu żywności;
- c) pozostałe torby na zakupy z tworzywa sztucznego o grubości materiału równej 50 mikrometrów i większej.

W myśl art. 40a ust. 1 ustawy o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi przedsiębiorca prowadzący jednostkę handlu detalicznego lub hurtowego, w której są oferowane torby na zakupy z tworzywa sztucznego przeznaczone do pakowania produktów oferowanych w tej jednostce, jest obowiązany pobrać opłatę recyklingową od nabywającego torbę na zakupy z tworzywa sztucznego. Z kolei ust. 2 ww. przepisu stanowi, że opłaty recyklingowej nie pobiera się od nabywającego bardzo lekką torbę na zakupy z tworzywa sztucznego.

W myśl art. 42 ust. 1 ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi, przedsiębiorca prowadzący jednostkę handlu detalicznego lub hurtowego, który sprzedaje produkty w opakowaniach, jest obowiązany przekazywać użytkownikom tych produktów informacje o opakowaniach i odpadach opakowaniowych w zakresie:

- dostępnych systemów zwrotu, zbierania i recyklingu odpadów opakowaniowych,
- właściwego postępowania z odpadami opakowaniowymi,
- znaczenia oznaczeń stosowanych na opakowaniach

- co najmniej przez wywieszenie informacji w miejscu sprzedaży.

Mając na uwadze powyższe należy stwierdzić, że kontrolowany przedsiębiorca Maria Podgórska prowadząca działalność gospodarczą pod firmą: Sklep Spożywczo-Przemysłowy Maria Podgórska poprzez niepobieranie opłaty recyklingowej od nabywającego torbę na zakupy z tworzywa sztucznego, która nie była wymagana ze względów higienicznych, ani oferowana jako podstawowe opakowanie żywności luzem, naruszył wymagania art. 40a ust. 1 ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami

i odpadami opakowaniowymi. Ponadto ww. przedsiębiorca poprzez nieprzekazanie użytkownikom produktów w opakowaniach wymaganych informacji nie wykonał obowiązku wynikającego z art. 42 ust. 1 ww. ustawy.

Zgodnie z art. 56 ust. 1 pkt 10c ww. ustawy, administracyjnej karze pieniężnej podlega ten, kto wbrew przepisowi art. 40a ust. 1 nie pobiera opłaty recyklingowej od nabywającego torbę na zakupy z tworzywa sztucznego. Natomiast zgodnie z art. 56 ust. 1 pkt 12 ww. ustawy, administracyjnej karze pieniężnej, podlega ten, kto wbrew przepisowi art. 42 ust. 1 prowadząc jednostkę handlu detalicznego lub hurtowego, sprzedaje produkty w opakowaniach, nie przekazując użytkownikom tych produktów informacji o opakowaniach i odpadach opakowaniowych w zakresie:

- a) dostępnych systemów zwrotu, zbierania i recyklingu odpadów opakowaniowych,
 - b) właściwego postępowania z odpadami opakowaniowymi,
 - c) znaczenia oznaczeń stosowanych na opakowaniach
- co najmniej przez wywieszenie informacji w miejscu sprzedaży.

Na podstawie art. 58 ust. 2 ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi, karę pieniężną za czyny, o których mowa w art. 56 ust. 1 pkt 10c, 11 i 12 ww. ustawy, wymierza, w drodze decyzji, właściwy wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej.

W związku z powyższym pismem z dnia 22.10.2025 r. Mazowiecki Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej działając na podstawie art. 61 § 1 i § 4 kpa, zawiadomił kontrolowanego przedsiębiorcę o wszczęciu z urzędu postępowania administracyjnego w przedmiocie wymierzenia kar pieniężnych z art. 56 ust. 1 pkt 10c i 12 ustawy z dnia 9 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi. W zawiadomieniu stronę pouczone o przysługującym jej prawie wypowiedzenia się, co do zebranych dowodów i materiałów. Strona nie skorzystała z tego prawa.

Na podstawie art. 189a § 1 kpa, w sprawach nakładania lub wymierzania administracyjnej kary pieniężnej lub udzielania ulg w jej wykonaniu stosuje się przepisy działu IVA Administracyjne kary pieniężne.

W myśl art. 189d kpa wymierzając administracyjną karę pieniężną, organ administracji publicznej bierze pod uwagę:

- 1) wagę i okoliczności naruszenia prawa, w szczególności potrzebę ochrony życia lub zdrowia, ochrony mienia w znacznych rozmiarach lub ochrony ważnego interesu publicznego lub wyjątkowo ważnego interesu strony oraz czas trwania tego naruszenia;
- 2) częstotliwość niedopełniania w przeszłości obowiązku albo naruszania zakazu tego samego rodzaju co niedopełnienie obowiązku albo naruszenie zakazu, w następstwie którego ma być nałożona kara;
- 3) uprzednie ukaranie za to samo zachowanie za przestępstwo, przestępstwo skarbowe, wykroczenie lub wykroczenie skarbowe;
- 4) stopień przyczynienia się strony, na którą jest nakładana administracyjna kara pieniężna, do powstania naruszenia prawa;
- 5) działania podjęte przez stronę dobrowolnie w celu uniknięcia skutków naruszenia prawa;
- 6) wysokość korzyści, którą strona osiągnęła, lub straty, której uniknęła;

7) w przypadku osoby fizycznej - warunki osobiste strony, na którą administracyjna kara pieniężna jest nakładana.

Mazowiecki Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej ustalając wysokość kar wziął pod uwagę przesłanki zawarte w art. 189d kpa i zważył, co następuje.

- **w odniesieniu do kary administracyjnej określonej w art. 56 ust. 1 pkt 10c ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi:**

Waga i okoliczności naruszenia prawa, potrzeba ochrony życia lub zdrowia, ochrona mienia w znacznych rozmiarach, ochrona ważnego interesu publicznego lub wyjątkowo ważnego interesu strony oraz czas trwania tego naruszenia:

W toku kontroli stwierdzono, że przedsiębiorca prowadzący jednostkę handlu detalicznego, w której są oferowane torby na zakupy z tworzywa sztucznego przeznaczone do pakowania produktów oferowanych w tej jednostce, nie pobiera opłaty recyklingowej od nabywającego torbę na zakupy z tworzywa sztucznego – co jest wymagane art. 40a ust. 1 ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi. Brak pobrania opłaty recyklingowej ma bezpośredni związek ze szkodliwością dla środowiska. Celem jej pobierania od nabywców jest trwale zmniejszenie zużycia toreb na zakupy z tworzywa sztucznego oraz ich negatywnego wpływu na środowisko, przy zachowaniu akceptowalnego społecznie poziomu stawki tej opłaty. Naruszenie prawa stwierdzono 08.07.2025 roku. W toku kontroli przedsiębiorca naprawił nieprawidłowość.

Częstotliwość niedopełniania w przeszłości obowiązku albo naruszania zakazu tego samego rodzaju co niedopełnienie obowiązku albo naruszenie zakazu:

Nie stwierdzono wcześniejszych naruszeń przez stronę ww. obowiązku.

Uprzednie ukaranie za to samo zachowanie:

W oparciu o wpis do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej stwierdzono, że przedsiębiorca rozpoczął wykonywanie działalności gospodarczej 01.09.1990 r. Mazowiecki Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej nie nałożył wcześniej kary administracyjnej na przedsiębiorcę z tytułu naruszenia przepisów ustawy o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarki opakowaniami i odpadami opakowaniowymi.

Stopień przyczynienia się strony do powstania naruszenia prawa:

Naruszenie prawa powstało w wyniku niewykonania obowiązku pobrania ww. opłaty recyklingowej przez stronę od nabywającego torbę na zakupy z tworzywa sztucznego. Strona przyczyniła się do powstania naruszeń.

Działania podjęte przez stronę dobrowolnie w celu uniknięcia skutków naruszenia prawa:

W toku kontroli przedsiębiorca złożył oświadczenie z 08.07.2025 r., że od 09.07.2025 r. wycofuje za sprzedaży „reklamówki” i zastępuje je torbami papierowymi. Działania te nie usuwają jednak skutków stwierdzonego naruszenia prawa.

Wysokość korzyści, którą strona osiągnęła, lub straty, której uniknęła:

Strona nie przekazała informacji o wysokości korzyści, którą strona osiągnęła, lub straty, której uniknęła.

Warunki osobiste strony:

Strona nie przekazała informacji o warunkach osobistych.

- w odniesieniu do kary administracyjnej określonej w art. 56 ust. 1 pkt 12 ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi:

Waga i okoliczności naruszenia prawa, potrzeba ochrony życia lub zdrowia, ochrona mienia w znacznych rozmiarach, ochrona ważnego interesu publicznego lub wyjątkowo ważnego interesu strony oraz czas trwania tego naruszenia:

W toku kontroli stwierdzono, że strona prowadziła sprzedaż produktów w opakowaniach, tym samym, zgodnie z przepisami prawa, zobowiązana była spełniać wymagania ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi. Przepis art. 42 ust. 1 tejże ustawy stanowi, iż w przypadku spełnienia przesłanek, tj. prowadzenia jednostki handlu detalicznego lub hurtowego oraz sprzedawania produktów w opakowaniach – istnieje obowiązek przekazywania użytkownikom tych produktów określonego rodzaju informacji. Brak ich przekazania ma bezpośredni związek ze szkodliwością dla środowiska. Konsumentów pozbawieni zostali istotnych informacji dotyczących właściwego postępowania z opakowaniami, co może wpływać negatywnie na proces recyklingu opakowań oraz na proces zmniejszania ilości i szkodliwości dla środowiska materiałów i substancji zawartych w opakowaniach i odpadach opakowaniowych. Naruszenie prawa stwierdzono 08.07.2025 r. Przedsiębiorca naprawił nieprawidłowość.

Częstotliwość niedopełniania w przeszłości obowiązku albo naruszania zakazu tego samego rodzaju co niedopełnienie obowiązku albo naruszenie zakazu:

Nie stwierdzono wcześniejszego naruszenia przez stronę ww. obowiązku.

Uprzednie ukaranie za to samo zachowanie:

W oparciu o wpis do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej stwierdzono, że przedsiębiorca rozpoczął wykonywanie działalności gospodarczej 01.09.1990 r. Mazowiecki Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej nie nałożył wcześniej kary administracyjnej na przedsiębiorcę z tytułu naruszenia przepisów ustawy o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarki opakowaniami i odpadami opakowaniowymi.

Stopień przyczynienia się strony do powstania naruszenia prawa:

Naruszenie prawa powstało w wyniku nieprzekazywania przez stronę użytkownikom produktów w opakowaniach informacji w zakresie przewidzianym w przepisach prawa (co najmniej) poprzez wywieszenie informacji w miejscu sprzedaży. Strona przyczyniła się do powstania naruszenia.

Działania podjęte przez stronę dobrowolnie w celu uniknięcia skutków naruszenia prawa:

Przedsiębiorca naprawił stwierdzone nieprawidłowości: w toku kontroli inspektorzy stwierdzili, że przedsiębiorca naprawił stwierdzoną nieprawidłowość – na sali sprzedażowej została uwidoczniła informacja wymagana art. 42 ust. 1 ww. ustawy. Działania te nie usuwają jednak skutków stwierdzonego naruszenia prawa.

Wysokość korzyści, którą strona osiągnęła, lub straty, której uniknęła:

Strona nie przekazała informacji o wysokości korzyści, którą osiągnęła, lub straty, której uniknęła.

Warunki osobiste strony:

Strona nie przekazała informacji o warunkach osobistych.

Zgodnie z art. 189f § 1 pkt 1 kpa, organ wymierzający karę pieniężną odstępuje od jej nałożenia i poprzestaje na pouczeniu, jeśli waga naruszenia prawa jest znikoma, a strona zaprzestała naruszenia prawa. Znikomość wagi naruszenia prawa rozumiana jest jako stan, który wywołał jednostkowe i nieznaczne negatywne skutki w obszarze dóbr prawnie chronionych lub skutków tych w ogóle nie wywołał i wywołać nie mógł (Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz, red. H. Knysiak-Sudyka, Warszawa 2019). Pomimo zaprzestania naruszania prawa, w ocenie organu nie ma podstaw do odstąpienia od nałożenia administracyjnej kary pieniężnej na podstawie art. 189f § 1 pkt 1 kpa, ponieważ jak wykazano powyżej w przedmiotowej sprawie waga naruszenia nie była znikoma. Nie ma także zastosowania regulacja przepisu art. 189f § 1 pkt 2 kpa, gdyż za to samo zachowanie na stronę nie została uprzednio nałożona sankcja przez inny uprawniony organ administracji publicznej. Nie jest również możliwe zastosowanie odstąpienia od wymierzenia kary pieniężnej na podstawie art. 189f § 2 kpa, który stanowi, że w przypadkach innych niż wymienione w § 1, jeżeli pozwoli to na spełnienie celów, dla których miałyby być nałożona administracyjna kara pieniężna, organ administracji publicznej, w drodze postanowienia, może wyznaczyć stronie termin do przedstawienia dowodów potwierdzających: usunięcie naruszenia prawa lub powiadomienie właściwych podmiotów o stwierdzonym naruszeniu prawa, określając termin i sposób powiadomienia. Zgodnie z art. 189f § 3 kpa, organ administracji publicznej w przypadkach, o których mowa w § 2, odstępuje od nałożenia administracyjnej kary pieniężnej i poprzestaje na pouczeniu, jeżeli strona przedstawiła dowody, potwierdzające wykonanie postanowienia. Organ zauważa, że charakter naruszeń, jakich dopuściła się strona, wyklucza możliwość usunięcia skutków naruszenia. Warunkiem odstąpienia od nałożenia administracyjnej kary pieniężnej jest przywrócenie stanu zgodnego z prawem, naruszonego przez zachowanie stanowiące podstawę odpowiedzialności administracyjnej. Wskazać przy tym należy, że usunięcie naruszenia prawa nie jest tożsame z zaprzestaniem naruszania. Aby usunąć naruszenie prawa nie wystarczy przerwać naruszania przepisów prawa, lecz należy usunąć skutki naruszenia prawa (por. uzasadnienie wyroku WSA w Warszawie z dnia 25.07.2019 r. Sygn. akt VI SA/Wa 991/19). W przedmiotowej sprawie, przedsiębiorca zaprzestał naruszenia, jednakże nie usunął skutków naruszenia prawa, albowiem zaistniałe naruszenie prawa, stwierdzone w dniu kontroli, nieodwracalnie pozbawiło pewną grupę konsumentów prawa do uzyskania przysługujących im istotnych informacji w zakresie: dostępnych systemów zwrotu, zbierania i recyklingu odpadów opakowaniowych, właściwego postępowania z odpadami opakowaniowymi oraz znaczenia oznaczeń stosowanych na opakowaniach. Stwierdzona natomiast nieprawidłowość w zakresie niepobrania ww. opłaty recyklingowej prowadziła do utwierdzania konsumentów w niewłaściwym postępowaniu, tj. nabywaniu torby na zakupy z tworzywa sztucznego bez stosownej opłaty recyklingowej.

Zgodnie z art. 57 pkt 4 ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi, kary pieniężne, w przypadkach, o których mowa w art. 56 ust. 1 pkt 10c i 11-12a tej ustawy wynoszą od 500 zł do 20 000 zł.

Mając powyższe na uwadze, Mazowiecki Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej uznał, że przedsiębiorcy Marii Podgórskiej prowadzącej działalność gospodarczą pod firmą: Sklep Spożywczo-Przemysłowy Maria Podgórska należy wymierzyć kary pieniężne przewidziane w art. 56 ust. 1 pkt 10c i pkt 12 ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi z tytułu

niewykonania obowiązków określonych odpowiednio w art. 40a ust. 1 ww. ustawy w kwocie 1000 zł oraz w art. 42 ust. 1 w wysokości 1000 zł. Łączna wysokość kar: 2 000 zł.

W związku z powyższym Mazowiecki Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej orzekł jak w sentencji.

Na podstawie art. 58 ust. 4 ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi kary pieniężne w łącznej w kwocie **2 000 zł** stanowiące dochód budżetu państwa, strona powinna wpłacić na rachunek bankowy Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Warszawie: **NBP O/O Warszawa Nr 59 1010 1010 0006 0622 3100 0000**, w terminie 14 dni od dnia, w którym decyzja o wymierzeniu kary stała się ostateczna.

W myśl art. 58 ust. 5 ww. ustawy, do kar pieniężnych, w zakresie nieuregulowanym w ustawie, stosuje się odpowiednio przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2025 r. poz. 111, ze zm.).

W myśl art. 3 pkt 8 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa należności stanowiące dochody budżetu państwa stanowią niepodatkowe należności budżetowe, które zgodnie z art. 3 pkt 3 tejże ustawy rozumie się jako podatki, do których stosuje się przepisy ustawy Ordynacja Podatkowa.

Pouczenie:

Zgodnie z art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz.U. z 2025 r. poz. 229), art. 127 § 1 i § 2 oraz art. 129 § 1 i § 2 kpa, od niniejszej decyzji stronie postępowania służy prawo odwołania się do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Odwołanie wnosi się w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji, za pośrednictwem Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej, ul. Sienkiewicza 3, 00-015 Warszawa. Zgodnie z art. 63 § 1 kpa odwołanie należy wnieść na piśmie, za pomocą telefaksu lub ustnie do protokołu. Odwołanie utrwalone w postaci elektronicznej wnosi się na adres do doręczeń elektronicznych lub za pośrednictwem kona w systemie teleinformatycznym (ePUAP) Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Warszawie. **Odwołanie wniesione na adres poczty elektronicznej organu (email) pozostawia się bez rozpoznania.**

Z up. Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej

Agnieszka Cieślik

Z-ca Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej

/podpisano elektronicznie/

Otrzymują:

1. p. [REDACTED];
2. aa.